

Seat No. : _____

MA-I-97
April-2007
Geography
(Urban Geography)
Paper – IV (b)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

- સૂચના :** (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) પરીક્ષાર્થી નકશાની કોતરેલી આકૃતિનો ઉપયોગ કરી શકશે.
(૩) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.

૧. શહેરી ભૂગોળનું વિષયવસ્તુ સમજાવી, શહેરનાં ઉદ્ભવ અને વિકાસ માટે જવાબદાર પરિબળો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

અથવા

ક્રિસ્ટાલરના કેન્દ્રીય સ્થાનના સિદ્ધાંતની વિસ્તારપૂર્વક ચર્ચા કરી તેનાં ગુણ દોષ ચકાસો.

૨. ભૂમિ ઉપયોગ અને શહેરીતંત્રના સંદર્ભમાં ભારતીય અને પશ્ચિમનાં શહેરોની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો.

અથવા

ભૂમિ ઉપયોગીતાના સંદર્ભે પરિસરિય સિદ્ધાંતોની વિસ્તારપૂર્વક જાણકારી આપો.

૩. શહેરી પ્રદેશની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો અને શહેરની અસર હેઠળનાં વિસ્તારો અને તેમનાં આંતરસંબંધોનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

રોજીંદી આવ-જા પ્રણાલીને અનુલક્ષીને શહેરી પરિવહન વ્યવસ્થાનું સ્વરૂપ અને સમસ્યાઓની ચર્ચા કરો.

૪. “શહેરી સવલતો અને ઘન કચરાના નિકાલની સમસ્યા શહેરીકરણ સાથે સંકળાયેલા બે મહત્વનાં પ્રશ્નો છે” – સદૃષ્ટાંત સમજાવો.

અથવા

શહેરોમાં ગરીબી અને ગુન્ડાખોરીને લગતાં પ્રશ્નોની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.

૫. નાનાં અને મધ્યમ કદનાં શહેરોનાં વિકાસ માટેના આયોજનમાં કઈ કઈ બાબતો અગત્યનો ભાગ ભજવે છે ? તેની વિસ્તારપૂર્વક માહિતી આપો.

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે) :

- (a) ગંદી વસાહતો.
(b) શહેરોનું નવીનીકરણ.
(c) શહેરમાં હરિતપટ્ટાઓનું મહત્વ.
(d) સુઆયોજિત શહેરીવિસ્તારો.

Seat No. : _____

MA-I-97
April-2007
Geography
(Urban Geography)
Paper – IV (b)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Stencil of the map can be used.
(3) Draw a diagram wherever necessary.

1. Explain the subject matter of Urban Geography and discuss the factors responsible for origin and growth of towns with suitable examples.

OR

Give a detailed account of Central Place theory of Christaller and examine merits and demerits of the same.

2. Discuss the salient characteristics of India and western cities with reference to the land use pattern and city system.

OR

Give a detailed account of urban land use with reference to ecological theories.

3. Explain the concept of city region and clarify the zone of influence and interaction of city region.

OR

Discuss the structure of urban transport system and associated problems with reference to commuting pattern.

4. “Urban infrastructure and solid waste disposal are two major urban issues related to urbanization.” Explain with suitable examples.

OR

Discuss in detail about problem of poverty and crime in urban areas.

5. Explain the factors playing major role in the planning and development of small and medium size towns.

OR

Write notes on (any **two**) :

- (a) Slums.
(b) Urban Renewal.
(c) Importance of Green belts.
(d) Planned townships.
